

14/03/2022
י"א אדר ב'
ת ש פ " ב

לכבוד
חה"כ עודד פורר, שר החקלאות ופיתוח הכפר
משרד החקלאות
ת.ד. 30
בית דגן 5025001

באמצעות דוא"ל

לכבוד
חה"כ אביגדור ליברמן, שר האוצר
משרד האוצר
רח' קפלן 1
ירושלים 9195015

רבתי הנכבדים,

הנדון: הוועדה¹ לבחינת פערי התיווך

בתגובה לפרסום "ממצאי הביניים" של הוועדה שבנדון, נבקש להביא לתשומת ליבכם:

1. אנו מודעים היטב לממדי האתגר שלקחתם על עצמכם בהורדת יוקר המחיה, וכמי שחיים את המציאות הכלכלית במדינה מדי יום, אנו גם שותפים למטרה. עם זאת, וכפי שיצאנו מגדרנו כדי להבהיר לכם עוד בתחילת הדרך ובכל צעד ושעל מאז – הצורך שלכם להצדיק את המהלך בדיעבד, והשיקול שהנחה אתכם בבחירת חברי הוועדה – בעיקר משרות אמון – לאישוש הנחותיכם רטרואקטיבית, והעובדה שלא ישב בוועדה נציג חקלאי ולא ניתן פתרון פה לגורמים המקצועיים במשרד החקלאות, כפי שקרה מרגע ההכרזה על הרפורמה, הנה בלתי הוגנת כלפי ציבור החקלאים ובעלי העסקים שיפגעו מכך, וכמובן שגם תרחיקכם מן האמת ומהפתרונות הנכונים.
2. **יובהר שוועדה ציבורית שכזו צריכה להישען על נציגי ציבור ומומחים**, אך בחרתם להרכיבה באופן מלא מנציגי ממשלה, שחלקם מקורבים לשרים ואחרים רחוקים מלב העניין. בהקשר זה יודגש כי מינויה של הממונה על רשות התחרות לוועדה הינו בעייתי – הן בשל כך שהיא נפרדת מהדרג המקצועי במשרד והן לאור הביקורת שספגה (הרשות) בעיתונות הכלכלית ומצד מבקר המדינה על כך שאיננה מפעילה את סמכויותיה לטיפול בריכוזיות בענף המזון² – הואיל ובכך למעשה היא נדרשה "לתת ציון" לרשות עצמה, ומובן שבחרה לומר שאין בעיית תיווך שהרי הדבר יצביע על אותה ריכוזיות שבעניינה כשלה מלפעול.
3. באשר ל"מסקנות": הדו"ח עצמו נושא את הכותרת "דו"ח ביניים" ובצדק – הוא נשען על נתונים חלקיים שלא נבחנו לעומקם ושנגועים בעיוותים ובעיות שונות, (שהצגנו והנחנו בפני הוועדה הן בע"פ והן בכתב כמו פרקטיקות קמעונאיות בעייתיות שמתורגמות לעיוות נתוני המחירים עליהם מסתמכת הוועדה, כדוגמת פחת-מובנה, העמסות בדוחות הכספיים והפערים שמצאה ועדת המחירים הממשלתית בין דיווחי הרשתות לבין נתוני הקופות הרושמות) וכפי שגם הוועדה מסייגת את ממצאיה שלה בקובעה כי "יש להביא בחשבון את הקושי המתודולוגי בביצוע ההשוואה ועל כן יש לראותה כאינדיקציה בלבד. (הדגשה במקור)"
4. עם זאת, מבקשת הוועדה לאחוז במקל בשני קצותיו – מחד טוענים כי הנתונים בעייתיים, ומאידך נשענים עליהם בבואם לגבש את סיכום ממצאיהם לכאורה.
5. כידוע, אנחנו החקלאים אופטימיים מטבענו, ולכן בחרנו בכל זאת לתת הזדמנות לוועדה לבחון את הדברים לעמקם, אולם קשה לומר שאנו מופתעים מהאמירה לפיה אין פערי תיווך. כן הופתענו מהטענה "שהמקטע החקלאי מהמחיר לצרכן של כלל הפירות והירקות הטריים הוא במוצע 64%", שכן אנו מוכיחים מדי יום שהמחיר לצרכן במרבית התוצרת רחוק מהמחיר שמקבל החקלאי ועובדתית- אין שום חקלאי במדינת ישראל שמקבל 64% מהמחיר לצרכן!
6. לנקודה זו נבהיר גם כי ידוע לנו היטב כי הנציגים המקצועיים הבודדים שמונו לוועדה לקחו חלק שולי בלבד בדיוני הוועדה ולא היו מעורבים כלל בעריכת הדו"ח.

¹ <https://www.gov.il/he/departments/news/economy-news-271021>

² ראו למשל את דו"ח המבקר על הטיפול במונופולין ובריכוזיות בענף המזון, מתוך דוח שנתי ג'71, 18.05.21.

7. **משבר האקלים כבר כאן, משבר המזון העולמי כבר כאן** - בזמן שהעולם כולו מבין את חשיבות הייצור המקומי לאור מלחמות וטרור לצד פגעי טבע הולכים וגדלים, התחממות גלובאלית ומגיפה - **קברניטי מדינת ישראל בוחרים לעסוק בטפל ולא בעיקר.**

8. בכל מקרה, חשוב להדגיש כי המחלוקת בינינו בדיונים על הרפורמה נוגעת לפרטים בתוכה ולעובדה שאין מדובר ברפורמה לחקלאות אלא ברפורמת ייבוא והרס החקלאות (וזאת על פי מודלים כלכליים ברורים ובינלאומיים, של גורם חיצוני ומחקרי מהפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית) - כך שדוח הוועדה, מוטה ככל שיהיה, אינו פותר את הסוגיות שבמחלוקת ועל כן אנו קוראים לכם לחזור למשא ומתן ענייני ומקצועי, בתקווה לייצר יחדיו הן לציבור החקלאים והן לציבור הישראלי בכללותו, את התוצאה המקצועית, ההוגנת וטובה ביותר.

בברכה,

עמית יפרח,
מזכ"ל תנועת המושבים
ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל

שי חגי'ג,
יור מרכז השלטון האזורי

דובי אמיתי,
יו"ר התאחדות האיכרים בישראל
ויו"ר נשיאות המגזר העסקי

יעקב בכר,
יו"ר הארגונים הכלכליים הקיבוציים

ניר מאיר,
מזכ"ל התנועה הקיבוצית

אבשלום (אבו) וילן,
מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל